

VERESEGYHÁZ ÉS VIDÉKE TAKARÉKSZÖVETKEZET

NYILVÁNOSSÁGRA HOZATAL

2013. DECEMBER 31.

Veresegyház, 2014. június 6.

Tartalomjegyzék

1.	BEVEZETÉS.....	2
2.	VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK.....	2
3.	JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK.....	2
4.	KOCKÁZATI ELVEK, MÓDSZEREK	3
4.1	Kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok	3
4.2	Kockázatok azonosítását, mérését figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók ..	5
4.3	Kockázatmérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre.....	5
4.4	A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályok	7
5.	JAVADALMAZÁSI POLITIKA	8
6.	SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK	9
7.	A HITELINTÉZET TŐKEMEGFELELÉSE.....	10
7.1	A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák	10
7.2	A Takarékszövetkezet tőkemegfelelése 2013. december 31-én	11
7.3	A Takarékszövetkezet tőkemegfelelési mutatói 2013. december 31-én:	12
7.4	A hitelezési kockázat tőkekövetelménye kitettségi osztályonként	12
7.5	A hitelezési és felhígulási kockázatára	12
7.5.1	A késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése	13
7.5.2	Az értékvesztések elszámolása és visszairása, a céltartalékok képzése és felhasználása	13
7.5.3	A kitettség értékek hitelezési kockázat mérséklése	14
7.5.4	A kitettségek földrajzi megoszlása kitettségi osztályonként	15
7.5.5	A kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként	15
7.5.6	A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettség osztályonként.....	15
7.5.7	A késedelmes tétel és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek ügyfélkategória szerint	16
7.5.8	Az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalék ügyfélkategóriánként (adatok eFt-ban).....	16
7.5.9	Hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek.....	16
8.	SZTENDERD MÓDSZER.....	17
9.	HITELKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS	17
9.1	Mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei.....	17
9.2	A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei.....	17
9.3	Az elismert biztosítékok fő típusai	18
9.4	A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája	19
9.5	A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati-koncentrációkkal kapcsolatos információk.....	19
9.6	Az olyan kitettségek - mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni - értéke, amelyek esetében készfizető kezesség, garancia vagy hitelderivatíva került figyelembe vételre.....	19
10.	KERESKEDÉSI KÖNYV	20
11.	KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK ÉS POZÍCIÓK	20
11.1	Kereskedési könyvben nem szereplő részvények.....	20
11.2	Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók	20
12.	MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT	21

1. BEVEZETÉS

A Verezegyház és Vidéke Takarékszövetkezet (a továbbiakban: Takarékszövetkezet) a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény (Hpt.) 137.§/A és a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről szóló 234/2007. (XI.4.) Kormányrendelet szerint készítette el a nyilvánosságra hozatali dokumentumát a 2013.12.31-ére vonatkozóan.

A nyilvánosságra hozott adatok a 2013. december 31-i auditált, a számviteli előírásoknak megfelelő éves jelentésen alapulnak, melyet a Takarékszövetkezet 2014.05.23-án megtartott Küldöttgyűlése fogadott el.

A nyilvánosságra hozatal valamennyi nyilvánosságra hozandó lényeges információkra kiterjed, amely a Takarékszövetkezet kockázatkezelésével kapcsolatos. A dokumentum felépítése a Kormányrendeletben foglaltakat követi.

2. VONATKOZÓ JOGSZABÁLYOK

- 1996. évi CXII. törvény a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról (Hpt.) (2013.12.31-ig hatályos)
- 234/2007. (IX.4.) Kormányrendelet a hitelintézetek nyilvánosságra hozatali követelményének teljesítéséről (Nykr) (2014.01.01-ig hatályos)
- 196/2007. (VII.30.) Kormányrendelet a hitelezési kockázat kezeléséről és a tőkekövetelményéről (Hkr.) (2014.01.01-ig hatályos)
- 200/2007. (VII.30.) Kormányrendelet a működési kockázat kezeléséről és tőkekövetelményéről (Mkr.) (2014.01.01-ig hatályos)
- 381/2007. (XII.23.) Kormányrendelet a hitelintézet partnerkockázatának kezeléséről (Pkr.) (2014.01.01-ig hatályos)
- 244/2000. (XII.24.) Kormányrendelet a kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciók, kockázatvállalások, a devizaárfolyam kockázat és nagykockázatok fedezetéhez szükséges tőkekövetelmény megállapításának szabályairól és a kereskedési könyv vezetésének részletes szabályairól (Kkr.) (2014.01.01-ig hatályos)
- 131/2011. (VII.18.) Kormányrendelet a javadalmazási politikának a hitelintézet és a befektetési vállalkozás mérete, tevékenységének jellege, köre és jogi formájából eredő sajátossága figyelembevételével történő alkalmazásáról (Jkr.)
- 2013. évi CXXXV. törvény a szövetkezeti hitelintézetek integrációjáról és egyes gazdasági tárgyú jogszabályok módosításáról (Szhitv.)

3. JOGSZABÁLYI HIVATKOZÁSOK

A Takarékszövetkezetnek egyedi alapon a rendeletben meghatározott lényeges információkat – a védett és a bizalmas információ kivételével – nyilvánosságra kell hoznia. A rendelet szerint az olyan információ tekintendő

- *lényegesnek*, amelynek elhagyása vagy téves közlése megváltoztatja vagy befolyásolhatja az adott információt felhasználó személy gazdasági döntését;
- *védett információnak*, amelynek nyilvánosságra hozatala a Takarékszövetkezet versenypozícióját ronthatja, vagy amelynek a versenytársak tudomására jutása a Takarékszövetkezet termékei vagy rendszerei fejlesztésére fordított befektetéseinek értékét csökkentheti;
- *bizalmas információnak*, amelynek tekintetében a Takarékszövetkezet titoktartási kötelezettség terheli ügyfele vagy harmadik személy felé.

4. KOCKÁZATI ELVEK, MÓDSZEREK

4.1 Kockázatok kezelésére szolgáló stratégiák és folyamatok

Kockázati stratégia

A kockázati stratégia a belső tőkeellátottság biztosítására irányul, az üzleti stratégiával összhangban bemutatja a Takarékszövetkezet kockázatokkal kapcsolatos általános irányvonalát.

Kockázatvállalási politika

A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít.

Általános kockázatkezelési cél, hogy a Takarékszövetkezet, mint kisintézmény

- a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatában a tőkeszükségletét a legegyszerűbb módszerekkel határozza meg;
- elsősorban olyan kockázatokat vállal, amelyeknél helyismerete, az ügyfélhez való közelsége és a sztenderdizált termékkínálat előnyt jelentenek a kockázatok megítélésénél;
- vezetőségének és alkalmazottainak munkája során a kockázat-tudatosság elve mindig érvényesüljön;
- lényeges kockázatainak alakulását a kockázatkezelő folyamatosan figyeli, folyamatosan gyűjti és elemzi az egyes kockázati típusok mértékének jelzésére vonatkozó adatokat, és meghatározott rendszerességgel jelentést készít az Ügyvezetés, az Igazgatóság és a Felügyelő Bizottság számára.

A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazta 2013-ban a korábbi intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat. Együttműködik a mindenkori intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében.

Kockázatkezelési alapelvek:

1. A Takarékszövetkezet mindenkor úgy alakítja kockázatvállalását, kockázatkezelési és a belső tőkemegfelelés értékelési folyamatát, hogy az ne veszélyeztesse a Takarékszövetkezet biztonságos működését és a Felügyelet ne korlátozhassa tevékenységét. A Takarékszövetkezet által meghatározott belső tőkeszükségletnek mindig megfelelő tőketöbbletet kell biztosítania a szabályozás által meghatározott minimális tőkekövetelmény felett (*Biztonságos működés elve*).
2. A Takarékszövetkezet úgy alakítja ki kockázatkezelési folyamatait, hogy elkerülje az érdekkonfliktusokat és az összeférhetlenségi helyzeteket. A kockázatkezelési módszerekért, a kockázatok mértékének behatárolásáért, figyeléséért és jelentéséért felelős személyek nem végezhetnek olyan tevékenységet, amelyek az érintett kockázatokat hordozó üzleti tevékenységgel vagy azt támogató tevékenységekkel összefüggnek. (*Összeférhetlenség elve*)
3. A Takarékszövetkezet a kockázatkezelési módszereinek és folyamatainak kialakításánál alkalmazza az intézményvédelmi rendszer központi szervei által rendelkezésére bocsátott szabályzatokat, együttműködik az intézményvédelmi rendszerrel a kockázatkezelési módszerek fejlesztésében, a kockázatok alakulásának figyelésében és a minimális tőkekövetelmény mértékének, valamint a belső tőkeszükséglet nagysága meghatározásának kialakításában, a belső tőkeszükséglet megfelelőségének ellenőrzésében (*Együttműködés elve*)
4. A Takarékszövetkezet minden lényeges kockázatát azonosítja, méri, figyeli és jelentést készít róluk. A számszerűsíthető kockázatokat limitekkel és a szükséges belső kontrollokkal kezeli, a nem-számszerűsíthető kockázatoknál kontrollokat alkalmaz és a kockázatok alakulásáról rendszeres jelentést készít. (*Lényeges kockázatok kezelésének elve*)

5. A kockázatkezelési módszereknek és kontrolloknak, és a kockázatkezelés költségeinek arányban kell állni a kockázat mértékével, bonyolultságával. *(Költség-haszon elve)*
6. A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással kapcsolatos döntési hatásköreit és kockázati limitjét úgy alakítja ki, hogy az megfelelően legalább a hasonló méretű és hasonló üzleti tevékenységet végző takarékszövetkezeteknek. *(Hasonlóakhoz történő viszonyítás elve vagy hasonlóakkal történő összemérés elve)*

Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság

A Takarékszövetkezet kockázati étvágya, kockázatvállalási hajlandósága azt mutatja, hogy

- milyen kockázatoknak, milyen mértékben kívánja magát kitenni,
- mely kockázatokat tart elfogadhatónak és melyeket nem,
- milyen módon ellenőrzi és jelenti a kockázatokat.

Annak érdekében, hogy a Takarékszövetkezet kockázati étvágya a Takarékszövetkezet által meghatározott kockázati szintek között maradjon, a számszerűsíthető kockázatok esetében limitek kerülnek meghatározásra. A Takarékszövetkezet kockázati étvágyát 3 éves időszakra határozza meg és rendszeresen, évente felülvizsgálja, figyelembe véve a gazdasági célkitűzéseket. A Takarékszövetkezet kockázati étvágya a teljes tevékenységére vetítve összességében mérsékelt.

A Takarékszövetkezet kockázati étvágyát, kockázatvállalási hajlandóságát a Takarékszövetkezet számára lényeges kockázatokat illetően az alábbi táblázat mutatja:

Kockázat típusa	Kockázati étvágy, kockázatvállalási hajlandóság mértéke	Indoklás
Hitelezési kockázat – ügyfélkockázat	Jelentős	A Tksz. ügyfélköréből adódó kockázatvállalás indokolja. Jellemző ügyfélkör: a lakosság és a kis- és középvállalkozások
Hitelezési kockázat – partnerkockázat	Alacsony	Partnerkockázatot hordozó ügyletek alapvetően az MTB-vel, az integráció központi bankjával történnek.
Hitelezési kockázat – elszámolási kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet elszámolásait az MTB-n keresztül bonyolítja.
Hitelezési kockázat – koncentrációs kockázatok	Nagy	A Takarékszövetkezet méretei, ügyfélköre miatt az egy ügyféllel / ügyfél-csoporttal szembeni kitettségekre a jogszabályi limitekhez közeli értéket alkalmaz.
Devizaárfolyam kockázat	Alacsony	Minimális mértékű nyitott pozíciók (valutakészlet)
Kereskedési könyvi kockázat	Mérsékelt	A Takarékszövetkezet a kereskedési könyvében csak az MTB Alapkezelő Zrt. által kezelt portfóliók találhatóak, melynek napi árfolyamváltozásának, tőkekövetelményének nyomon követése napi szinten biztosított.
Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat	Mérsékelt	Betétgyűjtés és hitelek kihelyezése alapvetően mozgó kamatozás mellett, fix kamatozású eszközök főként a likviditási céllal tartott értékpapírok között
Működési kockázat	Alacsony	A nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő (belső-, külső csalás), jogszabályban vagy szerződésben, belső szabályzatokban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező veszteség a Tksz. működésére nem jellemző.
Likviditási kockázat	Mérsékelt	A Tksz. a rövid és hosszú távú likviditási kötelezettségeinek, fizetőképességének eleget tud tenni, továbbá az Integrációhoz való tartozás ezen kockázatát tovább csökkenti.

Reziduális kockázat	Jelentős	Az átvett eszközök nagysága, valamint a bevont biztosítékok értékesíthetőségének és értékelésének bizonytalansága miatt (ingatlanpiac változása)
Reputációs kockázat	Alacsony	A Takarékszövetkezet a működési területén elfoglalt piaci helyzete, magatartása, hírneve stabil.
Stratégia kockázat	Mérsékelt	A Tksz. a stratégiáját évente felülvizsgálja, és azt a gazdasági, pénzügyi, jogi és piaci környezetnek megfelelően, annak változását, tendenciáit figyelembe véve határozza meg.

Kockázati szerkezet

A Takarékszövetkezet kockázati szerkezetét kockázati típusonként és – a hitelezési kockázati kitettségek esetében – kitettségi osztályonként mutatja be. A kockázati szerkezet tervezett változása az üzleti szerkezetre és az üzleti stratégiára épül, ennek révén kerül összhangba az üzleti stratégia és a kockázati stratégia. A kockázati szerkezetben kerül bemutatásra az, hogy a korábbi állapotokhoz képest milyen változások figyelhetők meg a kockázati profilban, és ezt hogyan kezeli a Takarékszövetkezet, belsőleg azonosíthatók-e újabb kockázattípusok, s szükséges-e utánuk pótlólagos tőke képzése.

4.2 Kockázatok azonosítását, mérését figyelemmel kísérését biztosító szervezeti egységek és funkciók

Kockázatkezelés szervezete

A Takarékszövetkezet kockázatkezelési rendszerét úgy alakítja ki, hogy biztosítsa a kockázatkezelési elvek és célkitűzések megvalósítását. A kockázatkezelési folyamatokat a vonatkozó jogszabályok, ajánlások követelményeivel összhangban alakította ki, belső szabályzatokban rögzítette, melyeket rendszeresen felülvizsgál. A Takarékszövetkezetnél a kockázati típusokra vonatkozó információk összefogásáért a kockázatkezelő, a tőketervezésért az ügyvezetés (a kockázatkezelő bevonásával) a felelős.

A Takarékszövetkezet olyan belső védelmi vonalakat alakít ki és működtet, amely elősegíti a

- szervezet prudens, hatékony és megbízható, a jogszabályoknak és belső szabályzatoknak megfelelő működését;
- a szervezet eszközeinek, az ügyfelek és a tulajdonosok gazdasági érdekeinek, valamint társadalmi céljainak védelmét;
- a Takarékszövetkezet zavartalan és eredményes működését, a vele szembeni bizalom fenntartását.

A Takarékszövetkezet belső védelmi vonalát a felelős belső irányítás és a belső kontroll funkciók alkotják.

A felelős belső irányítás megvalósítását a Takarékszövetkezet a megfelelő szervezeti felépítés és testületi rendszer kialakításával és működtetésével, irányítási és ellenőrzési funkciók gyakorlásával biztosítja.

A Takarékszövetkezet a hatékony és átfogó, az intézmény összes tevékenységére és szervezeti egységére kiterjedő belső kontroll funkció megvalósítása érdekében

- Kockázat kontroll funkciót (továbbiakban: kockázatkezelés)
- Megfelelőség biztosítási (compliance) funkciót (melyet a Belső ellenőrzés lát el)
- Belső ellenőrzési rendszert

alakít ki és működtet.

4.3 Kockázatomérési és jelentési rendszerek alkalmazási köre

A tőketervezés célja, hogy mindenkor biztosítsa a Takarékszövetkezetnél a ténylegesen vállalt kockázatoknak megfelelő tőke szintet és járuljon hozzá a kiegyensúlyozott, stabil növekedéshez is. A tőketervezés során szükséges, hogy a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatát megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza), meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre.

A Takarékszövetkezet a működésével összefüggésben az alábbi lényeges kockázatokat határozza meg:

Hitelezési kockázat

Mérése: sztenderd módszer

A hitelezési kockázat az ügyfelek és partnerek felé fennálló követelések nem teljesítéséből fakadó kockázat, amikor az ügyfél, vagy a partner nem tudja szerződés szerint (vagy nem pontosan a szerződés feltételei szerint) határidőben teljesíteni a Takarékszövetkezet felé fennálló kötelezettségeit.

- Koncentrációs kockázatok: az egyes ügyfelekkel szembeni olyan követelés eloszlását értünk, mikor az ügyfelek viszonylag kisszámú csoportjának vagy nagyobb csoportjának közös okra/okokra visszavezethető nem-teljesítése veszélyezteti a Takarékszövetkezet üzletszerű működését.

Hitelkockázat mérséklés a pénzügyi biztosítékoknál az egyszerű módszer, garanciák és készfizető kezességvállalás esetében sztenderd módszer.

Működési kockázat

Mérése: alapmutató módszer

A nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy a személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetőleg jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a Takarékszövetkezet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázata.

Kereskedési könyvi pozíciós kockázatok

A kereskedési könyvben nyilvántartott pozíciókkal kapcsolatosan annak a kockázata, hogy a Takarékszövetkezetet veszteség éri a piaci kamatlábak vagy a részvényárfolyamok változása kapcsán.

Kereskedési könyvön kívüli kamatkockázat

Azon jelenlegi, illetve jövőbeni kockázatokat jelenti, amelyek a Takarékszövetkezetet jövedelmezőségére, tőkehelyzetére a piaci kamatlábak kedvezőtlen változása esetén hatnak. A Takarékszövetkezet esetében ez az újraárazási kockázatot jelenti jellemzően, mely a kamatlábak időbeli változása és a cash-flow-k időbeli változása közötti eltérés.

Likviditási kockázat

Annak a kockázata, ha az intézmény nem képes kötelezettségeit időben teljesíteni, amikor a fizetés esedékessé válik. A likviditási kockázatok alapvetően két fő kategóriába sorolhatók:

- finanszírozási likviditási kockázat, amely
 - lejárat (a lejárat összhang hiányával összefüggő) likviditási kockázat,
 - lehívási (a lejárat előtti tömeges forráskivonás) likviditási kockázat,
 - strukturális likviditási kockázat, mely a források megújíthatóságával, a forrásköltség változásával függ össze, valamint a
- piaci likviditási kockázat.

Devizaárfolyam kockázat

Annak a kockázata, hogy a különböző devizákban lévő nyitott pozíciókból a Takarékszövetkezetet veszteség éri a devizaárfolyamok változása miatt.

Reziduális (biztosítékok elfogadásából származó) kockázat

Annak a kockázata, ha a Takarékszövetkezet által alkalmazott, elismert hitelkockázat mérséklési technikák a vártnál kevésbé bizonyulnak hatékonynak. Összességében a fedezetül bevont biztosítékok értékeléséből és értékesíthetőségéből származó kockázat.

Reputációs kockázat

A tőkét vagy a jövedelmezőséget közvetve érintő olyan kockázat, amely a Takarékszövetkezetről kialakult kedvezőtlen fogyasztói, üzletpartneri, befektetői vagy hatósági véleményből származik, és a Takarékszövetkezet külső megítélésének a kívánatos szinttől való elmaradásában nyilvánul meg.

Irányítási kockázat

A felelős belső irányítás megvalósulásának kockázatát jelenti.

Külső tényezők kockázata

Magában foglalja a gazdasági- és jogi, szabályozói környezetből fakadó kockázatokat.

A Takarékszövetkezet azokra a kockázatokra, amelyek számszerűsíthetők, illetve mutatószámokkal mérhetők, limiteket határoz meg (ide tartoznak a koncentrációs kockázatok, a kereskedési könyvön kívüli kamatkockázatok, és a likviditási kockázat).

A Takarékszövetkezet a számszerűsített belső tőkeszükségleten felül, minimálisan tartandó tőkepuffert határoz meg a nem-számszerűsített kockázati típusokra, valamint a limiteken belüli kockázatokra azoknál a kockázati típusoknál, ahol belső tőkeszükségletet csak a limiten felüli értékekre kell meghatározni.

A Takarékszövetkezet váratlan, előre nem látott események hatásának mérésére stressz tesztek végez, arra vonatkozóan, hogy miképp alakulna a belső tőkeszükséglete adott stressz helyzetben.

A Takarékszövetkezetben a Felelős belső irányításon belül a Belső Kontroll funkció keretében a Kockázatkezelés önálló szervezeti egység. A Takarékszövetkezet egy fő kockázatkezelőt alkalmaz, aki együttműködik az ügyvezetéssel, valamint a belső ellenőrzéssel.

A kockázati kontroll funkció célja annak biztosítása, hogy a Takarékszövetkezet kockázatait megfelelően azonosítsa, mérje és kezelje annak érdekében, hogy a keletkezett kockázatok mértéke ne veszélyeztesse a szervezet folyamatos működését.

Az Ügyvezetés a Takarékszövetkezet tőkemegfelelésének alakulását havonta nyomon követi, havi gyakorisággal meghatározza a szabályozási, valamint a belső tőkemegfelelést.

A Takarékszövetkezet kockázatkezelője a szabályozói és belső tőkemegfelelésről negyedévente jelentést készít az Igazgatóságnak és a Felügyelő Bizottságnak.

A Takarékszövetkezet évente elvégzi a tőkemegfelelés belső értékelési folyamatának felülvizsgálatát, amelyet az Igazgatósága hagy jóvá.

4.4 A kockázatmérséklésre és a hitelkockázati fedezet alkalmazására vonatkozó szabályok

A szabályozói tőkekövetelmény csökkentéséhez a Hpt. és a Hkr. lehetővé teszi bizonyos kockázatmérséklő eszközök alkalmazását. A Hpt. megkülönbözteti az előre rendelkezésre bocsátott fedezeteket, és az előre nem rendelkezésre bocsátott fedezeteket. A fedezetek elismerhetősége függ attól, hogy a hitelintézet sztenderd módszert vagy belső minősítésre alapuló módszert alkalmaz.

A Takarékszövetkezet - mint sztenderd módszert alkalmazó hitelintézet – a szabályozói tőkekövetelmény megállapítása során a kockázattal súlyozott kitettség értékének meghatározásakor a hitelezési kockázat csökkentésére kizárólag a Hkr-ben meghatározott feltételeknek megfelelő hitelkockázati fedezetet vesz figyelembe.

A Takarékszövetkezet biztosítja a hitelezési kockázat-mérséklésre alkalmazott eljárási rendjeinek, szabályzatainak, az általa fogadtatott intézkedéseknek és a döntések eredményeként a hitelkockázati védelemnek az irányadó joghatóság előtti érvényességét és érvényesíthetőségét. A Takarékszövetkezet megteszi a megfelelő lépéseket a hitelkockázati fedezetre vonatkozó szabályozás hatékony alkalmazása és a kapcsolódó kockázat kezelése érdekében.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezet tárgyaként olyan vagyontárgyat ismer el, amely likvid és értékálló.

A Takarékszövetkezet előre rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek alapján jogosult a fedezetül szolgáló vagyontárgy ésszerű időn belüli értékesítésére vagy megtartására, a biztosított követelés kielégítésére.

A fedezetként elfogadott eszköz értéke és az ügyfél hitelminősége közötti korreláció nem lehet jelentős.

A Takarékszövetkezet előre nem rendelkezésre bocsátott hitelkockázati fedezetként olyan hitelezési kockázat-mérséklési eljárást ismer el, amelynek nyújtója megbízható és a hitelkockázati fedezetre vonatkozó megállapodás az irányadó joghatóság előtt érvényes és érvényesíthető, valamint eleget tesz a Hkr-ben rögzített feltételeknek.

A Takarékszövetkezet a kihelyezésről történő döntés előtt meggyőződik a szükséges fedezetek, illetőleg

biztosítékok meglétéről, valós értékéről és érvényesíthetőségéről. A döntés alapjául szolgáló iratokat az ügyletre vonatkozó szerződéshez kell csatolni.

A fedezetek felülvizsgálata során a Takarékszövetkezet kiemelt figyelmet fordít a Hkr-ben rögzített rendelkezésekre. Ezek közül kiemelendő, hogy a felülvizsgálatot kizárólag független ingatlanvagyon-értékelő végezheti abban az esetben, ha a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló információk szerint az ingatlan piaci értéke az átlagos piaci árhoz viszonyítva jelentősen csökken, vagy a nyújtott kölcsön értéke meghaladja a három millió eurót, vagy ennek megfelelő forintban vagy más devizanemben fennálló összeget, vagy a Takarékszövetkezet szavatoló tőkéjének öt százalékát.

A Takarékszövetkezet a fedezetek értékének változásait, a fedezetek elfogadhatóságának szempontjaiban bekövetkezett változásokat rendszeres időközönként figyeli és ellenőrzi, valamint utólagosan is felülvizsgálja.

Az éves felülvizsgálat az adósok kockázati szempontú – a jogi helyzetükre, gazdálkodási viszonyaikra és a Takarékszövetkezettel fennálló kapcsolatuk megítélésére kiterjedő - átfogó értékelését jelenti.

A fedezetek felülvizsgálata, újraértékelése az éven túli kockázatvállalás esetén éves gyakorisággal történik. Az újraértékelése során a Takarékszövetkezet fedezetek meglétét, állapotát és érvényesíthetőségét vizsgálja.

A kockázat-mérséklés figyelembe vételénél általános alapelvnek tekinthető, hogy ha a kitettség súlyozásánál a kockázatmérséklést már figyelembe vették, akkor a fedezet kockázatmérséklésként nem számítható be. A Takarékszövetkezet, mint egyszerű módszert alkalmazó Takarékszövetkezet számára további megkötés, hogy nem veheti figyelembe a kockázat-mérséklést, ha a kitettség lejáratja hosszabb, mint a fedezeté. A kockázatmérséklés figyelembe vételével kapcsolatosan általános szabály, hogy a kitettség tőkekövetelménye a kockázatmérséklés figyelembe vételét követően nem lehet magasabb, mint a kockázatmérséklés hatásának figyelembe vétele nélkül.

5. JAVADALMAZÁSI POLITIKA

Az Európai Parlament és a Tanács irányelvei és azoknak a pénzügyi szolgáltatási és kiegészítő pénzügyi szolgáltatási tevékenységek végzésével összefüggő jogszabályok rendelkezései alapján a Takarékszövetkezetnek megfelelően kialakított Javadalmazási Politikával kell rendelkeznie.

A Takarékszövetkezet alapvető célja olyan – a közép- és hosszú távú szemléletét tükröző, a jogszabályi előírásokra épülő, de méretének, belső szervezete és tevékenysége jellegének, körének és összetettségének megfelelő módon és mértékben az arányosság elvét szem előtt tartó – Javadalmazási Politika kialakítása és folyamatos működtetése, amely összhangban van üzleti és kockázati stratégiájával, értékeivel, érdekeivel és kockázattűrő képességével.

A Javadalmazási Politikát úgy kell kialakítani, hogy megfeleljen a Takarékszövetkezet kockázatkezelési elveinek, illeszkedjen annak kockázatkezelési rendszeréhez és figyelembe vegye a fennálló kockázatokat is.

A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság operatív irányítást el nem látó tagjai készítik el és terjesztik az Igazgatóság elé. A Javadalmazási Politika elveit az Igazgatóság fogadja el és vizsgálja felül, a Felügyelő Bizottság felel annak végrehajtásáért.

A kialakításán túl az Igazgatóság feladata a Javadalmazási Politika alkalmazása szempontjából kivételes esetek ellenőrzése, a szükséges módosítások jóváhagyása, valamint az egyes módosítások és kivételek hatásainak felmérése.

A Javadalmazási Politikát központi, független és rendszeres, legalább évenkénti belső felülvizsgálatnak kell alávetni, amelyet a független belső ellenőrzésnek kell lefolytatnia.

A Takarékszövetkezet a teljesítményfüggő javadalmazás teljes összegének meghatározásakor figyelembe veszi a tőke költségét és a szükséges likviditást, valamint a jelenlegi és jövőbeni kockázatokat és az azoknak megfelelő kiigazítást.

A jól kialakított és megfelelően működő, teljesítményhez kötött javadalmazási struktúra helyes alkalmazása elősegíti a prudens működést és a kockázatok megfelelő kezelését.

Teljesítményjavadalmazásnál egyszerre kell értékelni az egyén, az érintett szervezeti egység és a Takarékszövetkezet eredményét, így a teljesítmény értékelésében pénzügyi és kockázati mutatók és a Takarékszövetkezet üzletpolitikájában megfogalmazott célkitűzések és tervek teljesítésére vonatkozó mutatók szerepelnek.

A teljesítménymutatókat úgy kell meghatározni, hogy a teljesítményjavadalmazás legnagyobb mértéke a Takarékszövetkezet eredményének növekedése esetén is csak abban az esetben érhető el, ha a prudens működést jellemző mutatók értékei nem romlottak olyan mértékben, amely a prudens működést veszélyezteti.

A megfelelő teljesítményértékelés a takarékszövetkezeti célkitűzések, valamint a megvalósult eredmények összemérésével valósul meg, ahol az egyén teljesítményének az intézmény rövid és hosszú távú eredményére, illetve teljesítményére gyakorolt hatását is figyelembe kell venni. A teljesítménymutatók hosszabb távú figyelembevétele lehetővé teszi, hogy az időközben felmerülő kockázatok is figyelembevételre kerüljenek a teljesítményértékelésben.

A Takarékszövetkezet által – a 131/2011. (VII.18.) Kormányrendelet 7. §-a szerinti előírások alapján - alkalmazott teljesítménymutatók a következő szempontokat tartalmazzák:

- a) a nem teljesítő hitelek részarányának változása,
- b) a tőkekövetelmény előírásnak való megfelelés mértéke,
- c) a likviditási kockázatokat mérő mutatószámok változása,
- d) az elért adózás előtti eredmény
- e) a problémás hitelállomány értékvesztéssel való fedezettsége

A teljesítménymutatók takarékszövetkezeti szintű teljesítmény alapján kerülnek értékelésre.

A Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politikájának tartalmát a vonatkozó jogszabályi előírásokban foglaltakkal összhangban, az arányosság elvének alkalmazásával határozza meg.

A speciális személyi hatály az arányosság figyelembe vétele mellett – a 131/2011. (VII.18.) Kormányrendelet 4. § a) pontjában meghatározottak szerint – a Takarékszövetkezet alábbiakban felsorolt munkavállalóira terjed ki:

- a Takarékszövetkezetet vezető első számú vezetőjeként, valamint a kockázatkezelésért felelős vezetőjeként az elnök-ügyvezetőre
- a Takarékszövetkezet vezetését ellátó belső igazgatósági tagként az üzletági ügyvezetőre és a főkönyvelőre.

A 131/2011. (VII.18.) Kormányrendelet 4. § b) pontja alapján – miután a Takarékszövetkezet a Javadalmazási Politika keretében a kiemelt személyi kör teljesítményjavadalmazásának elemeit a Kormányrendelet 7. §-a szerinti teljesítménymutatók és előírások alapján határozta meg – a prémium kifizetése pénzben történik, azonnali kifizetéssel, halasztási időtartam alkalmazása nélkül. A teljesítményjavadalmazás kifizetésére nem kerülhet sor, amennyiben a Takarékszövetkezet a Hpt. tőkére vonatkozó szabályainak nem, vagy a kifizetés nyomán nem felelne meg.

6. SZAVATOLÓ TŐKÉVEL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

A szavatoló tőke, a Takarékszövetkezetnek a számviteli jogszabályok által meghatározott saját tőkéje és azok a források, amelyek a Takarékszövetkezettel szemben fennálló követelések kielégítésébe tőkeként bevonhatók.

A Takarékszövetkezet 2013. december 31. időpontra vonatkozó szavatoló tőkéje:

megnevezés	adatok ezer Ft-ban
Alapvető tőke	1 020 617
Járulékos tőke	255 571
<i>Alapvető tőke pozitív elemei</i>	<i>1 020 816</i>
Alapvető tőkeelemenként elismert tőkeelemek	198 150
Befizetett jegyzett tőke	200 190
Visszavásárolt saját részvények névértéke	-2 040
Tőketartalék	0
Alapvető tőkeként elismert tartalékok	822 666
Általános kockázati céltartalék	0
<i>Alapvető tőke negatív elemei</i>	<i>-199</i>
Egyéb levonások az alapvető tőkéből (-)	-199
<i>Járulékos tőke pozitív elemei</i>	<i>255 571</i>
Értékelési tartalékok	152 571
Lejárattal rendelkező alárendelt kölcsöntőke	103 000
Járulékos tőke negatív elemei	
Levonások az alapvető tőkéből és járulékos tőkéből	-31 810
Ebből: levonás az alapvető tőkéből (-)	-15 905
Ebből: levonás a járulékos tőkéből (-)	-15 905
Kockázatok fedezésére figyelembe vehető, levonások utáni összes alapvető és járulékos tőke	1 244 378

7. A HITELINTÉZET TŐKEMEGFELELÉSE

A Takarékszövetkezet a tőkemegfelelés meghatározását a jogszabályoknak és a Felügyeleti ajánlásoknak megfelelően végzi. A szabályozói tőkekövetelmény számítás I. pillérje a hitelezési-, piaci- és a működési kockázatok vonatkozásában határozza meg a szabályozói tőkeszükségletet.

A belső tőkemegfelelés értékelési folyamata (II. pillér) olyan kockázatértékelési eljárásokat tartalmaz, amelyek hosszútávon alkalmasak a működés során felmerülő lényeges kockázatok kezelésére és a kockázatok fedezésére megfelelő tőkeszükséglet biztosítására.

7.1 A belső tőkemegfelelés értékelési folyamatára vonatkozó elvek és stratégiák

A Takarékszövetkezet a belső tőkemegfelelés értékelési folyamata (ICAAP) során a Felügyelet által elfogadott (korábbi intézményvédelmi szervezet az OTIVA által készített) közös módszertanát alkalmazza.

A Hpt. szerint a Takarékszövetkezet belső tőkemegfelelés értékelési folyamata arányos tevékenysége jellegével, nagyságrendjével és összetettségével. A Takarékszövetkezet a Hpt-ben szereplő arányosság elvének alkalmazása szempontjából kis intézménynek minősítette magát (melyet a Felügyeletnek bejelentett), mert

- nem végez bonyolult tevékenységet, termékei és szolgáltatásai a betétgyűjtési, hitelezési és pénzforgalmi szolgáltatásokhoz kapcsolódnak, származtatott ügyleteket csak fedezeti céllal alkalmaz;
- termékeit és szolgáltatásait Magyarországon nyújtja, nem végez határon átnyúló szolgáltatást;
- viszonylag kis piaci részesedéssel rendelkezik;
- a Hpt-ben meghatározott hitelezési, partner-, különböző típusú piaci és működési kockázatok minimális tőkekövetelményének számításához nem alkalmaz a Felügyelet által jóváhagyott, a vonatkozó külön kormányrendeletekben meghatározott fejlett módszereket.

Belső tőke megfelelés értékelés folyamat mindazon takarékszövetkezeti folyamatokat magában foglalja, amelyekkel a Takarékszövetkezet Vezető Testületei biztosítják, hogy

- a Takarékszövetkezet az összes lényeges kockázatot megfelelően azonosítsa, mérje, összesítse és figyelje (monitorozza);
- a Takarékszövetkezet meghatározza a kockázatok fedezéséhez szükséges belső tőke nagyságát, és folyamatosan biztosítsa, hogy a lényeges kockázatok fedezéséhez megfelelő, a belső szabályok szerint meghatározott tőkefedezet álljon rendelkezésre;
- hatékony kockázatkezelési rendszert működtessen, és azt folyamatosan fejlessze.

A belső tőke megfelelés értékelési folyamatra vonatkozó szabályzatot a Takarékszövetkezet Igazgatósága elfogadta és évente felülvizsgálta.

A Takarékszövetkezet belső tőkeértékelési folyamata az alábbi elemekből áll:

1. Kockázati stratégia meghatározása
2. Lényeges kockázatok meghatározása, a kockázatok mérése, kezelése, figyelése, a kapcsolódó tőkeszükséglet meghatározása és az ezekkel kapcsolatos jelentések elkészítése
3. Tőke tervezés - a minimális szabályozási tőkekövetelmény meghatározása, a lényeges kockázatok belső tőkeszükségletének összegzése és összehasonlítása a minimális tőkekövetelménnyel, a tőkepuffer mértékének a meghatározása és összehasonlítása a Takarékszövetkezet rendelkezésére álló tőkével.

7.2 A Takarékszövetkezet tőke megfelelése 2013. december 31-én

megnevezés	adatok ezer Ft-ban
Hitelezési kockázat szabályozói tőkekövetelménye	333 200
Piaci kockázat tőkekövetelménye (kereskedési könyvi)	11 325
Működési kockázat tőkekövetelménye	159 221
SZABÁLYOZÓI TŐKEKÖVETELMÉNY (I. PILLÉR)	503 746
Hitelezési kockázat mérséklés miatti korrekció az I. pillérhez képest	-1 545
Kockázatos portfóliók plusz tőkekövetelménye	7 756
Reziduális kockázat tőkekövetelménye	15 000
Tőkepuffer a II. pillér kockázati típusok szerinti tőkeszükséglet %-ban, (önértékelés alapján számított tőkepuffer 20 %)	110 241
II. PILLÉR ALATTI TŐKEKÖVETELMÉNY	635 198
SREP ALATTI TŐKEKÖVETELMÉNY (a szabályozói tőkeszükséglet 123 %-a)	619 608

A Takarékszövetkezet az I. pillér alatti minimális, szabályozói tőkekövetelmény megállapításánál a hitelezési kockázatnál a sztenderd módszert, a működési kockázatoknál az alapmutató módszert alkalmazza. A minimális tőkeszükséglet a kockázattal súlyozott kitettség 8 %-a.

A II. pillér alatt a Takarékszövetkezet az alábbi kockázati típusok figyelembe vételével számol belső tőkeszükségletet:

- hitelezési kockázat
 - a. kockázat mérséklés miatti korrekció, illetve
 - b. kockázatos portfólió
- piaci kockázat
- reziduális kockázat
- működési kockázat.

7.3 A Takarékszövetkezet tőke megfelelési mutatói 2013. december 31-én

megnevezés	adatok ezer Ft-ban
A kockázatok fedezetére figyelembe vehető szavatoló tőke	1 244 378
I. pillér alatti tőkekövetelmény	503 746
Tőke megfelelés az I. pillér alatt	740 632
Tőke megfelelési index	247,02%
Tőke megfelelési mutató I. pillér alatt	19,76%
II. pillér alatti tőkekövetelmény	635 198
Tőke megfelelés az II. pillér alatt	609 180
Tőke megfelelési index	195,90%
Tőke megfelelési mutató II. pillér alatt	15,67%
SREP alatti tőkekövetelmény	619 608
Tőke megfelelés a SREP alatt	624 770
Tőke megfelelési index	200,83%
Tőke megfelelési mutató SREP alatt	16,07%

7.4 A hitelezési kockázat tőkekövetelménye kitettségi osztályonként

megnevezés	adatok ezer Ft-ban	
	2012. tőkeköv.	2013. tőkeköv.
központi kormány szembeni kitettségek	0	0
önkormányzatokkal szembeni kitettségek	21	6
közszektorbéli intézményekkel szembeni kitettségek	0	0
hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	79 960	94 691
vállalkozókkal szembeni kitettségek	31 034	13 787
lakossággal szembeni kitettségek	70 669	51 888
ingatlanlallal fedezett kitettségek	60 169	69 355
késedelmes tételek	18 773	11 450
egyéb eszközök	103 405	92 023
Összesen	364 031	333 200

7.5 A hitelezési és felhígulási kockázat

A hitelezési kockázat az ügyfelek és a partnerek felé fennálló követelések nem teljesítéséből fakadó kockázat, amikor az ügyfél vagy partner nem tudja szerződés (vagy pontosan a szerződés feltételei) szerint, határidőben teljesíteni a Takarékszövetkezet felé fennálló kötelezettségeit.

7.5.1 A késedelemnek és a hitelminőség-romlásnak a belső szabályzatában való megközelítése

Az ügyfélnek a Takarékszövetkezettel szembeni kilencven napon vagy három hónapon keresztül folyamatosan fennálló olyan késedelmes fizetési kötelezettsége minősül lényegesnek, amelynek összege meghaladja

- a) lakossággal szembeni kitettség esetén
 1. a késedelembe esés időpontjában érvényes legkisebb összegű havi minimálbért, vagy
 2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát vagy az egy havi törlesztő részletet, és
- b) az a) pontban meghatározott kitettségi osztályba tartozó kitettségen kívül bármely más kitettségi osztályba tartozó kitettség esetén
 1. a kettőszázötvenezer forintot, vagy
 2. az ügyfél szerződés szerinti összes kötelezettségének kettő százalékát.

A kilencven napot meghaladóan, lényeges törlesztési késedelembe esett tételre az alábbiakban foglaltak kivétellel a kitettségnek az (egyedileg) elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék figyelembe vételével számított összegéhez a következő kockázati súlyokat kell alkalmazni.

- a) 150%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke kevesebb, mint a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a,
- b) 100%-ot, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéke - elismert hitelkockázati fedezettel - nem biztosított részének 20%-a.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, lakóingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett eredetileg 35%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értékével csökkentett részéhez

- 50%-os kockázati súly alkalmazható, ha az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább a kitettség értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értékének 20%-a,
- Egyébként 100%-os kockázati súlyt kell rendelni.

A kilencven napot meghaladóan késedelembe esett, és lakóingatlanok nem minősülő ingatlanon alapított jelzálogjoggal fedezett, eredetileg 50%-os kockázati súlyozású kitettségnek az elszámolt értékvesztéssel és céltartalékkal csökkentett értékéhez 100%-os kockázati súlyt kell rendelni. A késedelmes tétel fedezettel ellátott részének meghatározása esetében elismert hitelezési kockázat-mérséklő tétel vehető figyelembe.

Ha a késedelmes tétel nem elismert, de a Felügyelet által a hitelkockázat-mérséklésre vonatkozóan meghatározottak szerint megfelelőnek tekintett, hitelkockázat-mérséklő tétellel teljesen fedezett, valamint az elszámolt értékvesztés és kockázati céltartalék értéke legalább az értékvesztés elszámolása és kockázati céltartalék képzése előtti bruttó értéknek a 15%-a, akkor 100%-os kockázati súlyt kell alkalmazni.

7.5.2 Az értékvesztések elszámolása és visszaírása, a céltartalékok képzése és felhasználása

A céltartalékképzés és értékvesztés elszámolás során a Takarékszövetkezet a 2000. évi C. törvény, valamint "A hitelintézetek és pénzügyi vállalkozások éves beszámoló készítési és könyvvezetési kötelezettségének sajátosságairól" szóló 250/2000 (XII.24.) Kormányrendelet alapján jár el.

Az értékvesztés, illetve annak visszaírása, vagy a céltartalékképzés, -felszabadítás, illetve -felhasználás meghatározásánál alapvetően a várható megtérülést, illetve a veszteségjellegű jövőbeni fizetési kötelezettséget kell figyelembe venni. Ha eszközök esetében a könyv szerinti érték a várható megtérülésnél magasabb, akkor értékvesztést kell elszámolni, ha alacsonyabb, akkor az értékvesztés visszaírásával kell az eszköz könyv szerinti értékét növelni.

A várható megtérülés meghatározása során a Takarékszövetkezet az alábbi szempontokat veszi figyelembe:

- a veszteség keletkezésének valószínűségét és nagyságát
- a megtérülés valószínűségét
- az eszköz minősítési kategóriáját
- a befolyó pénzbefutásokra vonatkozó számvetési előírásokat.

A Takarékszövetkezet forgatási és befektetési célú állampapírokban való kihelyezései kockázatmentesnek minősülnek, így azok kapcsán értékvesztés elszámolására nem kerül sor.

Ügyfélkövetelések esetében a Takarékszövetkezet a bruttó könyv szerinti értékét és a várható megtérülés arányát veszi figyelembe. Amennyiben a kettő arányában a minősítés időpontjában veszteségjellegű különbség mutatkozik, úgy értékvesztést számol el.

Amennyiben a minősítés során az ügyfélkövetelés várható megtérülése magasabb a könyv szerinti értéknél, azaz a minősítési kategória javul, úgy az értékvesztés visszairásával a könyvszerinti értéket növelni kell, de maximum a bekerülési érték erejéig.

Az átvett eszközök, készletek és egyéb követelések tekintetében az értékvesztés visszaírása akkor lehetséges, ha a követelés értéke teljes egészében megtérül.

7.5.3.1 A kitettség értékek hitelezési kockázat-mérséklés figyelembevétele előtti összege kitettségi osztályonként

14

7.5.3.2 A kitettség értékek átlagos értéke kitettségi osztályonkénti bontásban

Ezt az információt a Takarékszövetkezet a Hpt. 137/A § (4) bekezdésének b) pontja alapján védett információnak minősítette, mert ezen adatok nyilvánosságra hozatala a Takarékszövetkezet gazdasági érdekeit sérti.

7.5.4 A kitettségek földrajzi megoszlása kitettségi osztályonként

A Takarékszövetkezett nem végez határon átnyúló tevékenységet.

7.5.5 A kitettségek ügyfélkategória szerinti megoszlása kitettségi osztályonként

kitettségek bruttó értéken
adatok ezer Ft-ban

ügyfél kategória/ kitettségi osztály	központi kormány	önkor- mányzat	közszektor	hitelintézet	vállalkozók	lakosság	ingatlanl fedezett	késedelmes	egyéb
önkormányzat		351					155 352		
PBBS vállalkozás									
nem pénzügyi vállalkozás					186 156	205 409	703 199	110 030	
lakosság					16 290	812 826	793 118	199 659	
egyéni vállalkozó					25 247	87 479	158 886		
nonprofit vállalkozás						24 517			
összesen		351			227 693	1 130 231	1 810 555	309 689	

7.5.6 A kitettségek hátralevő futamidő szerinti csoportosítása kitettség osztályonként

kitettségek bruttó értéken
adatok ezer Ft-ban

kitettségi osztály	hátralevő futamidő			lejárat nélküli	összesen
	éven belüli	1-5 év	5 éven túli		
központi kormány	629 790	312 720	96 500		1 039 010
önkormányzat	351				351
közszektorbeli	204 201				204 201
hitelintézet, befektetési vállalkozás	3 926 557	677 652		110 839	4 715 048
vállalkozók	123 998	59 892	43 803		227 693
lakosság	746 643	383 175	413		1 130 231
ingatlanl fedezett	460 613	712 652	637 290		1 810 555
késedelmes tétel	309 689				309 689
egyéb eszköz				1 471 050	1 471 050
összesen	6 401 842	2 146 091	778 006	1 581 889	10 907 828

7.5.7 A késedelmes tétel és a hitelminőség-romlást szenvedett kitettségek ügyfélkategória szerint

adatok ezer Ft-ban

késedelmes kitettségek ügyfél kategória szerint	bruttó kitettség	értékvesztés	nettó kitettség
önkormányzat szembeni			
PBBS vállalkozás szembeni			
nem pénzügyi vállalkozás szembeni	110 030	35 756	74 274
lakosság szembeni	199 659	144 255	55 404
egyéni vállalkozókkal szembeni			
nonprofit vállalkozással szembeni			
összesen	309 689	180 011	129 678

7.5.8 Az elszámolt és visszaírt értékvesztést, illetve képzett és felhasznált céltartalék ügyfélkategóriánként (adatok eFt-ban)

Ügyfélkategória	Nyitó áll.	Év.képz. minősítés miatt	Ért. veszt. képz. egyéb ok miatt	Visszaírt s adott év ráford. csökk. minősítés miatt	Visszaírás adott év. ráf. csökk. eszk. ért. miatt	Visszaírás adott év ráford. csökk. kk. veszt.m..mi att.	Visszaírás adott év bev. növ. minősítés miatt	Visszaírás adott év bev. növ. eszk. érték miatt	Visszaírás adott év bev. növ. veszteség mérséklés miatt	Záró állomány
Nem pénzügyi vállalkozás hitelei	418.196	56.534		36.907	9.287	2	21.433	350.266	2.939	53.896
Háztartások hitelei	200.823	89.805		19.078	3.209	39	53.939	49.622	4.830	159.911
Egyéb hitelek	23	197		186			34			0
Egyéb követelések	4.074	6.503						4.074		6.503
Egyéb eszközök	12.708	3.066								15.774
Összesen	635.824	156.105	0	56.171	12.496	41	75.406	403.962	7.769	236.084

	Nyitó egyenleg	képzés	Felhaszn. érték.v.hez	Felhaszn. egyéb veszt.hez	Felszab. min.jav.mi att	Záró egyenleg
Függő és jövőbeni kötelezettségekre képzett céltartalék	241	244			484	1
peres ügyekkel kapcsolatos állományok	0					0
egyéb függő kötelezettség	241	244			484	1
Egyéb céltartalék	0					0
Általános kockázatai céltartalék	9.378			9.378		0
Összesen	9.619	244		9.378	484	1

7.5.9 Hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségek

7.5.9.1 Hitelminőség-romlást szenvedett és késedelmes kitettségeket földrajzi megoszlás szerinti bontásban

A Takarékszövetkezetnek nyilvánosságra hozatali adata nincs, mivel határon átnyúló tevékenysége nincs.

7.5.9.2 Hitelminőség-romlást szenvedett kitettségekkel kapcsolatosan elszámolt értékvesztés és képzett tartalék

A Takarékszövetkezet ezen adatokat a Hpt. 137/A §. (4) bekezdése alapján védett információnak nyilvánította, ezért ezeket az adatokat gazdasági érdeke alapján nem kívánja nyilvánosságra hozni.

8. SZTENDERD MÓDSZER

A Takarékszövetkezetek a Felügyelet által elfogadott hitelminősítő szervezeteket fogadta el.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a Hpt. értelmében sztenderd módszer szerint, a hitelezési kockázat-mérséklés hatásának számítását a sztenderd módszer szerint, illetve a pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint számítja ki.

A sztenderd módszer alkalmazásánál a kockázattal súlyozott kitettség érték meghatározásához a Takarékszövetkezet minden kitettséget a Hkr-ben meghatározott kitettségi osztályok valamelyikébe sorol be. A kitettségek besorolásánál a Takarékszövetkezet figyelembe veszi a Hkr-ben foglaltakat, a Felügyeletnek szolgáltatandó adatokra vonatkozó PM rendelet előírásait, a Felügyeletnek az adatszolgáltatással kapcsolatosan nyilvánosságra hozott útmutatásait, állásfoglalásait és egyéb iránymutatásait.

A központi kormánynak és a központi banknak van elismert külső hitelminősítő szervezet általi hitelminősítése, ezért a központi kormánnyal és a központi bankkal szembeni kitettségnél a Felügyelet által a hitelminősítéshez hozzárendelt besorolás alapján, az egyes besorolásokhoz a megadott kockázati súlyokat alkalmazza a Takarékszövetkezet. A további kitettségi osztályokhoz rendelt kockázati súlyok meghatározása ennek következménye.

A Takarékszövetkezetnek csak a Magyar Állammal és a központi bankkal szemben van kitettsége, olyan kitettséggel nem rendelkezik, amelyre vonatkozóan közzé kellene tennie a külső hitelminősítő szervezet nevét, illetve hitelminősítését.

9. HITELKOCKÁZAT-MÉRSÉKLÉS

9.1 Mérlegen belüli és kívüli nettósításra alkalmazott szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet nem alkalmazza a mérlegen belüli és kívüli nettósítást, a tőkekövetelmény mérséklésénél a Takarékszövetkezet nem számol a nettósításból adódó hatásokkal.

9.2 A biztosítékok értékelésére és kezelésére szolgáló szabályzatok főbb elvei

A Takarékszövetkezet, amikor hitelt nyújt az ügyfeleinek a visszafizetést elsősorban az ügyfél normális gazdálkodásából származó bevételeiből várja. A hitel vissza nem fizetés kockázatainak mérséklésére a Takarékszövetkezet a hitel engedélyezése során biztosítékok nyújtását kéri. A biztosítékok befogadásánál alapelv, hogy a biztosíték érvényesíthető legyen és szükség esetén a Takarékszövetkezet ebből megtérülést realizálhasson.

A fedezet, szerződést biztosító olyan kötelezettség, amely arra szolgál, hogy a szerződés kötelezettjének nem teljesítése vagy nem szerződésszerű teljesítése esetén abból a jogosult kielégítést nyerjen. Fedezetül kizárólag olyan biztosíték fogadható el, amely forgalomképes, pénzben meghatározható értékkel bír. A Takarékszövetkezetnél jogi biztosíték nélkül aktív ügylet nem köthető.

A hitel-előterjesztés és hiteldöntés során alapvetően az adott ügyletből való megtérülés kockázatát kell vizsgálni és felmérni, emellett azonban az ügylet mögött álló biztosítékoknak minden esetben fedezetet kell nyújtaniuk a tőkekövetelésre, valamint a járulékos költségekre.

A kihelyezésről történő döntés előtt meg kell győződni a szükséges fedezetek és biztosítékok meglétéről, valós értékéről, érvényesíthetőségéről, hozzáférhetőségéről, valamint a kockázatvállalás időtartama alatt figyelemmel kell kíséri az ezekben bekövetkezett negatív és pozitív változásokat.

A fedezettség optimalizálása, azaz a fedezetek megosztása érdekében a Takarékszövetkezet által kockázatosnak minősített konstrukciók, illetve nagykockázatnak minősülő kihelyezés esetében az adott ügyletbe többféle biztosíték együttes alkalmazását kell kikötni.

Többféle biztosíték kikötése esetén a szerződésben rögzíteni kell, hogy nem teljesítés, illetve nem szerződésszerű teljesítés esetén a Takarékszövetkezet jogosult megválasztani a biztosítékok felhasználásának sorrendjét.

Magánszemélyek és vállalkozások esetén lehetőség szerint az adós és adóstárs vagy közeli hozzátartozója magánvagyonát döntéstől függően be kell vonni a fedezetek körébe.

Az ingatlanfedezet esetén a Takarékszövetkezet az elfogadott fedezetre biztosítási szerződés megkötését írja elő, amelyben kiköti, hogy a szerződésből adódó követelés kedvezményezettje a Takarékszövetkezet. A biztosítási díj megfizetését a Takarékszövetkezet a futamidő alatt folyamatosan ellenőrzi. Ingatlanfedezet esetén a Takarékszövetkezet meghatározott szakértők által készített értébecslés alapján határozza meg az ingatlan értékét. A biztosítékot a Takarékszövetkezet a hitel futamideje alatt folyamatosan ellenőrzi, amennyiben a biztosíték értéke csökken, akkor pótfedezet bevonására kerülhet sor.

Kiemelt figyelmet kell fordítani a felszámolási eljárásra vonatkozó előírásokra, nevezetesen arra, hogy a zálogjoggal, óvadékkal biztosított követelés csak abban az esetben érvényesíthető, ha a biztosítéki szerződést a felszámolási eljárás megindítása előtt 12 hónappal kötötték, s jegyeztették be az ingatlan-nyilvántartásba, illetve a Magyar Országos Közjegyzői Kamaránál vezetett nyilvántartásba.

A fedezetek biztosítása érdekében a hiteligénylőtől nyilatkozatot kell bekérni arra vonatkozóan, hogy bírósági végrehajtás, illetve felszámolási eljárás nem folyik ellene.

A fedezet meghatározásakor minden esetben figyelembe kell venni az ügylet jellegét, az ügyfél személyét (ügyfél-, illetve partnerminősítés) és a fedezetek értékállóságának biztosítását.

A jelzálogterhelésnél figyelembe kell venni a bejegyzés ranghelyét, az előző ranghelyeken szereplő bejegyzéseknek az ingatlan könyv szerinti nettó értékéhez vagy a vagyonértékelő által meghatározott értékéhez (ha ez utóbbi az alacsonyabb) viszonyított hányadát.

A Takarékszövetkezet fedezetként általában tehermentes ingatlant fogad el.

9.3 Az elismert biztosítékok fő típusai

A fedezetek, jogi biztosítékok elismerhetősége tekintetében a Takarékszövetkezet

- a hitelezési kockázat tőkekövetelményét a *sz tenderd módszer szerint*, valamint
- a hitelezési kockázatmérséklés hatásának számítását a *pénzügyi biztosítékok egyszerű módszere szerint* számítja.

A Takarékszövetkezet a hitelezési kockázatmérséklési eljárásának alkalmazása során a fedezeteket a Hkr-ben foglaltak szerint kezeli elismert hitelkockázati fedezetként.

A fedezetek preferencia sorrendjének tekintetében elsődleges prioritása a szabályozói tőkekövetelmény számítás szempontjából figyelembe vehető biztosítékoknak van, melyek a következők:

- Pénzügyi biztosítékok
- Garancia és készfizető kezesség
- Ingatlan biztosíték: az ingatlant terhelő dologi biztosíték (különösen az ingatlanon alapított zálogjog, beleértve a keretbiztosítéki jelzálogjogot és az önálló zálogjogot)

A Takarékszövetkezet a kockázatvállalással járó ügyleteinél a következő biztosíték-típusokat különbözteti meg:

Dologi biztosítékok:

- Zálogjog dolgokon
 - = jelzálogjog (beleértve a keretbiztosítéki jelzálogjogot is)
 - ingatlanon,
 - ingóságon,
 - = kézzzálogjog:
 - ingóságon,
- Vagyont terhelő zálogjog,
- Zálogjog jogokon és követelésen,
- Óvadék
- Opció

Személyi biztosítékok:

- Garancia
 - = bankgarancia,
 - = állami garancia,
 - = egyéb garanciák.
- Kezesség
 - = készfizető kezesség,
 - = bankkezesség,
- Adós jövedelme

Egyéb biztosítékok:

- Engedményezés
 - = árbevétel engedményezés,
 - = követelés engedményezés,
- Visszaváltható életbiztosítás,
- Vagyontárgy-biztosítás és egyéb biztosítások megkötése, biztosítéki kártérítés Takarékszövetkezetre engedményezése (ingatlan- és ingó vagyontárgy-biztosítékok bevonása esetében célszerű minden esetben kikötni, alkalmazását a döntéshozó írja elő),
- Azonnali beszédési megbízás.

9.4 A garanciát nyújtók és kezességet vállalók hitelminősítési kategóriája

Garanciát nyújtó megnevezése	Minősítési kategória
Központi kormány és Bank	BBB

A Takarékszövetkezet a hitelkockázat-mérséklés céljából a Garantiqa Hitelgarancia Zrt., valamint Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány által nyújtott garanciák Magyar Állam általi viszont garanciáját fogadja el.

Hitelderivatívát a Takarékszövetkezet nem vesz figyelembe hitelezési kockázat mérséklő tényezőként.

9.5 A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci- vagy hitelezési kockázati-koncentrációkkal kapcsolatos információk

A hitelezési kockázat-mérséklés során felmerülő piaci-, vagy hitelezési kockázati koncentrációk a Takarékszövetkezetnél jelenleg nincsenek.

9.6 Az olyan kitettségek - mérlegen belüli és kívüli nettósítás utáni - értéke, amelyek esetében készfizető kezesség, garancia vagy hitelderivatíva került figyelembe vételre

adatok ezer Ft-ban

megnevezés	kitettségek nettó értéken	Előre nem rendelkezésre bocsátott fedezetek	Előre rendelkezésre bocsátott fedezetek	Korrigált nettó érték
közszektorbeli intézményekkel szembeni kitettségek	204 201	204 201		
hitelintézzettel és befektetési vállalkozással szembeni kitettségek	4 715 048	860 277		3 854 771
vállalkozókkal szembeni kitettségek	224 172	31 620		192 552
lakossággal szembeni kitettségek	1 120 551	145 477	21 781	953 293
ingatlanlallal fedezett kitettségek	1 789 959	40 691		1 749 268
késedelmes tételek	129 678	6 800		122 878
Összesen	8 183 609	1 289 066	21 781	6 872 762

10. KERESKEDÉSI KÖNYV

A Takarékszövetkezet 2009. február 1-től vezet kereskedési könyvet, melyben a Takarékszövetkezet Alapkezelő Zrt. részére portfóliókezelésbe átadott értékpapír állomány szerepel. A Takarékszövetkezetnek a kereskedési könyvvel kapcsolatosan felmerült általános kamatkockázati tőkekövetelménye 2013. december 31-én 11.325 ezer Ft volt.

11. KERESKEDÉSI KÖNYVBEN NEM SZEREPLŐ RÉSZVÉNYEK ÉS POZÍCIÓK

11.1 Kereskedési könyvben nem szereplő részvények

A Takarékszövetkezet a Magyar Takarékbank Zrt-vel együttműködési megállapodás keretében több szolgáltatást nyújt ügyfeleinek. A Takarékszövetkezet az Magyar Takarékbank Zrt. részvényeit üzleti célból, befektetési szándékkal vásárolta, melynek könyv szerinti értéke 2013. december 31-én 142.649 ezer Ft. A Takarékszövetkezetnek egyéb részvényben lévő kitettsége pedig 14.050 ezer Ft, egyéb részesedése 148.000 ezer Ft.

Tőzsdén nem forgalmazott részvények, vagyoni részesedések

adatok ezer Ft-ban

Megnevezés	Mérleg szerinti érték
Property CO-VE Kft	148 000
MTB Zrt	142 649
Co-Portfólió Zrt	10 750
BHP-9 Zrt	3 000
Hitelgarantiqa Zrt	200
Banküzlet Zrt	100
Összesen	304 699

A vagyoni részesedésekhez kapcsolódóan 9.940 ezer Ft értékvesztést tartunk nyilván.

11.2 Kereskedési könyvben nem szereplő pozíciók

A kamatkockázat az eszközök és források (mérlegen belüli és mérlegen kívüli) eltérő jellemzőinek eltéréséből keletkezik.

A banki könyv kamatkockázat (kereskedési könyvön kívüli könyv) mérése sztenderd kamatláb változást feltételező duration gap módszer szerint történik, követve a Felügyelet megfelelő módszertani útmutatóját (PSZÁF 2/2008. számú módszertani útmutatója a kamatláb kockázat kezeléséről). Ez a számítási mód a következő átláthatóságig, lejáratig terjedő hátralévő futamidő alapján különböző időszávokba sorolt mérlegen belüli és mérlegen kívüli eszköz- és forrásállományokat állít szembe egymással. A Takarékszövetkezet a duration gap elemzésnél (stressz teszt) a hozamgörbe 200 bázispontos párhuzamos elmozdulásával számol. A Takarékszövetkezet a lejáratokkal rendelkező instrumentumok lejárat előtti előtörlesztését, lejárat nélküli szerződések tartós részét, illetve a betétfelmondást nem modellezi. A kamatláb kockázat mérése negyedévente történik. A Takarékszövetkezet a duration gap módszer alapján a banki könyvhöz (kereskedési könyvön kívüli könyv) tartozó instrumentumok nettó jelenérték változását méri. A mérés alapján kialakította devizanemenként a portfólió nettó jelenérték változását mutató arányt, amely az *adott devizanemhez tartozó súlyozott pozíció és a szavatoló tőke aránya*.

időpont	súlyozott pozíció (ezer Ft-ban)	arány
2012.12.31	20 521	1,56%
2013.03.31	28 149	2,17%
2013.06.30	16 281	1,25%
2013.09.30	10 664	0,84%
2013.12.31	31 628	2,54%

12. MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT

Működési kockázat alatt a nem megfelelő belső folyamatok és rendszerek, külső események vagy személyek nem megfelelő feladatellátása miatt felmerülő, illetve jogszabály, szerződés vagy belső szabályzatban rögzített eljárás megsértése vagy nem teljesítése miatt keletkező, a Takarékszövetkezet eredményét és szavatoló tőkéjét érintő veszteség kockázatát értjük.

A működési kockázat alapmutató módszere szerinti tőkekövetelmény számítás elve azon alapul, hogy a működési kockázat a tevékenység méretével egyenes arányban növekszik, és a tevékenység mérete az irányadó mutatóval jól jellemezhető.

A Takarékszövetkezet a működési kockázat tőkekövetelményét és a működési kockázat belső tőkeszükségletét a Hpt. értelmében az alapmutató módszer szerint számolja.

Az alapmutató módszere szerinti tőkeszámításhoz a Takarékszövetkezetnek az eredmény-kimutatás alapján kell kiszámolnia az irányadó mutatót az alábbiak szerint:

- a kapott kamat és kamat jellegű bevétel, valamint a fizetett kamat és kamat jellegű ráfordítás különbözete, és
- a bevételek forgatási célú részvényekből, részesedésekből (osztalékok, részesedések), kapott (járó) jutalék- és díjbevételek, pénzügyi műveletek nettó nyeresége és egyéb bevételek üzleti tevékenységből, valamint a fizetett (fizetendő) jutalék- és díjráfordítások, pénzügyi műveletek nettó veszteség különbözete

összegének hároméves számtani átlaga.

A Takarékszövetkezet működési kockázatának tőkekövetelménye az előbbiek szerint számított irányadó mutató tizenöt százaléka, amelynek összege 2013. december 31-én 159.221 e Ft.

Veresegyház, 2014. június 6.

**Veresegyház és Vidéke Takarékszövetkezet
Igazgatósága**